

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล

Rajabhat Mahasarakham University

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ที่มีขนาดต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ที่มีวุฒิทางการศึกษต่างกัน
5. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ที่มีสถานภาพ ต่างกัน
6. เพื่อศึกษาแนวทางปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมมติฐานของการวิจัย

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดมหาสารคาม

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพศต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดโรงเรียนต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วุฒิต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานภาพต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย วิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด
มหาสารคาม ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. 2543 ข้อ 13 จำนวน 12 ด้าน (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2544 : 53 – 58) ดังนี้

- 1.1 กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา
- 1.2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
- 1.3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
- 1.4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
- 1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
- 1.6 ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- 1.7 เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริการจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา

1.8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

1.9 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

1.10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน

1.11 แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร

1.12 ปฏิบัติการอื่น ตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ภูมิศาสตร์คาม

2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 55 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 825 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 39 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 585 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1. ตัวแปรต้น ได้แก่

- ขนาดของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่
- สถานภาพของกรรมการ แบ่งออกเป็น 7 ประเภท คือ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ และ ผู้บริหารสถานศึกษา
- เพศ แบ่งออกเป็น เพศชาย และเพศหญิง
- คุณวุฒิทางการศึกษา แบ่งออกเป็น ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอนุปริญญา และระดับปริญญาตรีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS 7.5 for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ต่อไปนี้

1. ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ค่าความถี่ ร้อยละ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวทางปรับปรุงการปฏิบัติงานตาม
บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในคำถามแบบปลายเปิด
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบ t-test และ F-test และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติ ได้ทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สรุปผลการวิจัย Rajabhat Mahasarakham University

จากการศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า

1. ระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ
ปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกย่อย ตามตัวแปรต้นพบว่า

1.1 ระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาจำแนกตามเพศ พบ
ว่า แต่ละเพศมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยเพศชายมีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 3.39) เพศหญิง
มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 3.36)

1.2 ระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาจำแนกตามขนาด
โรงเรียน พบว่า โดยรวมโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โรงเรียนขนาด
กลางและขนาดเล็กมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา โดยรวม ระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
ระดับอนุปริญญา มัธยมศึกษาและประถมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารและผู้แทนครูมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า

2.1 เมื่อจำแนกตามเพศระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อได้ศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาของชุมชนและเสนอข้อมูลที่เป็นปัญหาและความต้องการของชุมชนด้านการศึกษา และข้อสอคล้องดูแลเด็กที่ได้รับการทารุณ กดขี่ข่มเหง ล่วงละเมิดทางเพศ ใ้แรงงานเด็ก ฯลฯ ให้ได้รับการช่วยเหลือและส่งไปขอรับบริการที่เหมาะสม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นไม่แตกต่างกัน

2.2 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติงานมากกว่า โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก

2.3 เมื่อจำแนกตามวุฒิทางการศึกษาระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ 8, 9 และ 11 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า วุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปแตกต่างกับวุฒิทางการศึกษาระดับอนุปริญญา มัธยมศึกษาและประถมศึกษา โดยมีการปฏิบัติงานน้อยกว่าวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนวุฒิทางการศึกษาอนุปริญญา มัธยมศึกษาและประถมศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน

2.4 เมื่อจำแนกตามสถานภาพมีระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานแตกต่างกับสถานภาพอื่น และผู้แทนครูมีการปฏิบัติงานแตกต่างกับผู้แทนองค์กรชุมชนและผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผู้

บริหารมีการปฏิบัติงานมากกว่าทุกสถานภาพ ผู้ทรงคุณวุฒิ ศิษย์เก่า และผู้ปกครอง มีการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. จากที่พบว่าระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่ากรรมการสถานศึกษามีเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทไม่มากเท่าที่ควร เนื่องจากมีภาระกิจในงานของตนเอง เพราะงานในหน้าที่กรรมการสถานศึกษาเป็นงานที่ต้องเสียสละ ไม่มีค่าตอบแทนหรืออาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์เท่าที่ควร จึงทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง จึงทำให้มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธ์ชัย จอมเมือง(2541 : บทคัดย่อ) ประหยัด พานิชย์ดี(2542 :: บทคัดย่อ) และสุเมศวร์ พรหมมินทร์ (2542 : บทคัดย่อ) พบว่าบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ สุรพล อินทรประเสริฐ(2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่าการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ โรงเรียนอยู่ในระดับมาก

1.1 เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่า เพศชายและเพศหญิง มีระดับการปฏิบัติงานที่ไม่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ความเสมอภาคตามรัฐธรรมนูญ ทำให้เพศหญิงมีโอกาสปฏิบัติงานในหน้าที่เท่าเทียมกันกับเพศชาย ซึ่งโดยปกติแล้วทุกเพศเป็นผู้มีความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเมศวร์ พรหมมินทร์ (2544 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีเพศต่างกัน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

1.2 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีการปฏิบัติงานสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่วนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีบุคลากรและนักเรียนจำนวนมาก ภาระงานหน้าที่รับผิดชอบในทุกๆ ด้าน กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนก็มากตามไปด้วย จึงทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนขนาดใหญ่ต้องมีการงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ส่วนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก จะมีบุคลากรและนักเรียนไม่มากนัก ภาระงานต่างๆ ไม่มากเกินไป คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กจึงมีภาระหน้าที่รับผิดชอบไม่มากเท่าโรงเรียนขนาดใหญ่ อาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่คณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการปฏิบัติงานที่สูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวยพร ทรัพย์คง (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนปฏิรูปประถมศึกษาที่จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่เป็นกรรมการต่างกัน มีบทบาทเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 เมื่อพิจารณาตามวุฒิทางการศึกษา พบว่า วุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีการปฏิบัติงานมากกว่าระดับมัธยมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับอนุปริญญา ส่วนระดับมัธยมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับอนุปริญญาไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ระดับการศึกษาที่สูงเป็นส่วนประกอบหนึ่งในการสร้างความรับผิดชอบในการทำหน้าที่สูงขึ้นกว่าวุฒิทางการศึกษาระดับอื่นตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวยพร ทรัพย์คง (2542 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยพบว่าคณะกรรมการปฏิรูปประถมศึกษาที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาที่แตกต่างกัน มีบทบาทเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ผู้แทนครูมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ผู้ทรงคุณวุฒิมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ผู้แทนผู้ปกครองมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ผู้แทนองค์กรชุมชนมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบตามสถานภาพ พบว่า สถานภาพผู้บริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีการปฏิบัติงานสูงกว่าทุกสถานภาพ ผู้แทนครูมีการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้แทนองค์กรชุมชน และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครอง มีการปฏิบัติงานที่ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานภาพผู้บริหาร ถูกกำหนดให้ทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 จำเป็นต้องควบคุมดูแล จัดระบบการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ เลขานุการมีหน้าที่ดำเนินการทุกอย่างเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการทุกฝ่ายเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล ดังนั้นจำเป็นต้องมีระดับการปฏิบัติงานสูงกว่าสถานภาพอื่น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ บุญมี เชาระกำ(2542 : บทคัดย่อ) ซึ่งวิจัยพบว่า ผู้บริหารและข้าราชการครูในโรงเรียน มีระดับการปฏิบัติโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองนักเรียนและศิษย์เก่า

ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้นำท้องถิ่น มีระดับการปฏิบัติหน้าที่โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเมศวร์ พรหมมินทร์(2544 : บทคัดย่อ) ซึ่งวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีตำแหน่งต่างกัน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงาน แตกต่างกับคณะกรรมการตำแหน่งอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานมากกว่าคณะกรรมการตำแหน่งอื่น

2. จากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากแบบสอบถามปลายเปิดพบว่า มีผู้ เสนอเรียงลำดับของคำร้องลดจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับดังนี้ คณะกรรมการไม่มีเวลาว่าง ร้อยละ 15.47 คณะกรรมการชอบเรียกร้องค่าตอบแทนในการร่วมกิจกรรม ร้อยละ 12.43 และควรมีการประสานงานโดยการประชาสัมพันธ์ให้ข่าวสารถึงกันและกันร้อยละ 10.49 ที่ เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้ามามีส่วนร่วมเป็น กรรมการ เป็นผู้ที่มีหน้าที่หรือภารกิจประจำของตนเองจึงไม่ค่อยมีเวลาว่างให้กับหน้าที่ของ คณะกรรมการเท่าที่ควร ดังนั้นการสรรหากรรมการจึงควรพยายามให้ได้กรรมการที่มีเวลาพอ ที่จะปฏิบัติงานได้เต็มที่ ส่วนการเรียกร้องค่าตอบแทน ส่วนหนึ่งอาจต้องการปัจจัยเป็นค่าใช้จ่ายที่จะเอื้ออำนวยความสะดวกการทำงาน ซึ่งเงินถือเป็นแรงจูงใจที่สำคัญอย่างหนึ่งในการ ทำงาน อีกประเด็นหนึ่งที่พบคือ การประสานงานโดยการประชาสัมพันธ์ให้ข่าวสารถึงกัน และกัน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในด้านการ ประชาสัมพันธ์เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญรวม ผดุงสดี(2544 : 115) ที่พบ ว่าการให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์โรงเรียนและประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนอยู่ในระดับน้อย การประสานงานโดยการประชาสัมพันธ์ สื่อสารถึงกันและกันเป็น สิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้การปฏิบัติงานด้านต่างๆ สำเร็จ เกิดประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ดังนั้นโรงเรียนจึงควรตระหนักในเรื่องนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนควรชี้แจงเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ให้คณะกรรมการและชุมชน ทราบและเข้าใจอย่างชัดเจน
2. การจัดประชุมหรือปรึกษาหารือควรมีฝ่ายประสานงานเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าร่วม ประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน โดยเน้นการบริหารจัดการเรื่องเวลาให้ดีที่สุด

3. โรงเรียนควรให้ความสำคัญในประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้าน ข่าวสาร ข้อมูล ให้คณะกรรมการทราบอย่างทั่วถึง เช่น การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย เอกสารแผ่นพับ ตลอดจนใช้นักเรียนเป็นสื่อทางอ้อมในการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

4. ควรสรรหากรรมการที่มีความพร้อมที่จะเสียสละในทุกๆ ด้าน มาร่วมเป็น กรรมการ เช่น การมีวุฒิภาวะ ความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม การมีเวลาว่างพอ ที่จะเข้าเป็นกรรมการ เป็นต้น

5. สถานศึกษาควรมีข้อมูลด้านต่างๆ ที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อให้คณะกรรมการใช้ ประกอบการพิจารณาวางแผน เพื่อกำหนดทิศทาง นโยบาย เป้าหมาย ของโรงเรียนได้ เหมาะสม นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. โรงเรียนควรจัดการประชุมคณะกรรมการอยู่เสมอ อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง ตามระเบียบและเปิดโอกาสให้คณะกรรมการได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ เพื่อจะได้ระดมสมองของคณะกรรมการทุกคนที่ต่างสถานภาพกัน

7. ค่าตอบแทนที่กรรมการเรียกร้อง เมื่อไม่สามารถทำได้อาจใช้กิจกรรมด้าน สวัสดิการและการต้อนรับอย่างมีอริยาศัย โมตรี เพื่อช่วยให้คณะกรรมการมีความพึงพอใจ

Rajabhat Mahasarakham University

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลจากการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงควรศึกษาเพิ่มเติมถึงแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ อย่างเต็มที่

2. จากผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกัน จึงควรศึกษาเพิ่มเติมถึงแนวทางส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ปฏิบัติหน้าที่เท่าเทียมกันหรือใกล้เคียงกัน

3. จากผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันจึงควรศึกษาเพิ่มเติมแนวทางการส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาที่แตกต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่สอดคล้องหรือเท่าเทียมกัน

4. จากผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน จึงควรศึกษาเพิ่มเติม แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการ

ปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพใด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University